لى شيالۇ خەمىت تۆمۈر

فارسى

基础波斯语

پارس تىلدىن ساۋات

مىللەتلەر نەشرىياتى

لى شيالڭ   خەمت تۆمۈر

فارسى

基础波斯语

پارس تلدن ساۋات

مللەتلەر نەشرياتى

基础波斯语

（维吾尔文）

李湘　哈米提编

民族出版社出版发行　　各地新华书店经销
民族印刷厂印刷

开本：787×1092毫米　1/16　印张：40 1/4

1990年1月第1版
1990年1月北京第1次印刷

印数：0001—5,000册　定价：16.00元

ISBN 7—105—00850—4/H·40

民文（维5）

بنام خداوند جان آفرین   حکیم سخن در زبان آفرین

کتاب آموزش زبان فارسی را که سرکار خانم لی
در سی و چهار درس آماده کرده اند، خواندم. کوشش ایشان
در تهیه کردن این کتاب، موجب سپاس است. امیدوارم
مشتاقان یادگرفتن زبان فارسی از این کتاب بهره فراوان
ببرند، و کتابی که مؤلف محترم فراهم آورده است، پیوند فرهنگی
مردم ایران و چین را استوارتر سازد.

خرداد ماه یکهزار و سیصد و شصت و شش
ژوئن ۱۹۸۸
دکتر سید جعفر شهیدی استاد ادبیات دانشگاه
تهران، رئیس مؤسسه لغت نامه دهخدا

这是伊朗德黑兰大学教授、《德胡达大词典》编纂处主任赛义德·贾法尔·沙希迪博士为本书写的题词，他在题词中对本书的作者表示感谢，并祝愿本书进一步巩固中伊两国人民的文化联系。

بۇ ئىران تېھران داشۆسىنىڭ پروفېسسورى، «دەھخۇدا» قامۇسىنى تۈزۈش ۋە نەشر قىلىش باشقارمىسىنىڭ مۇدىرى دوكتور سەييىد جەئفەر شەھىدىنىڭ مۇشۇ كىتابقا يېزىپ بەرگەن بېغىشلىمىسى بولۇپ، بېغىشلىمىدا ئۇ بۇ كىتابنى تۈزگۈچىلەرگە تەشەككۇر ئېيتقان ۋە بۇ كىتابنىڭ جۇڭگو-ئىران خەلقى ئوتتۇرىسىدىكى مەدەنىيەت ئالاقىسىنى يەنىمۇ چىڭىتىشقا تىلەكداشلىق بىلدۈرگەن.

前　言

本书是一本波斯语自学读本。全书分36课，包括现代波斯语基本语音、基本语法和基本词汇。本书全部注释均用汉、维两种语言，每课后附有练习（并有标准答案），全部课文均附有汉、维两种语言的译文，书后附有8000词汇的波、汉、维词典。为了扩大适应范围，绝大部分课文选自波斯语原文。

我国与伊朗、阿富汗素有传统的友好关系和广泛的文化交流。波斯文化和佛教与伊斯兰教都是经由伊朗、阿富汗传入我国的。我国穆斯林对传播伊斯兰文明的重要语言波斯语怀有深厚的感情和强烈的爱好。早在汉唐时就相继有波斯语高僧东来翻译佛经，他们当然也把他们的民族语言带到中国。在元帝国版图内，波斯语曾经是三种通用语言之一。明清之际，波斯诗人萨迪的《蔷薇园》已作为我国穆斯林经堂教育的材料，口传心授。与此同时，波斯语教学在穆斯林中已开展起来。北京东四清真寺内就藏有编于1660年的手抄本波斯语语法书《学习门径》，作者署名为山东学者扎尼米（zinimi）之子穆罕默德。同一本书抄本在南京太平路清真寺也为我国学者发现。这本语法书流传地域之广也证明当时我国的波斯语教学已具有相当的规模。

从十四世纪到二十世纪初新疆和中亚的突厥语民族，特别是维吾尔族和乌兹别克族共同使用的书面文学语言即察哈台语和用这种语言创造的文学即察哈台文学，这种语言与文学在词汇、句法格式和风格上受到了波斯语和波斯文学很大影响。当时维吾尔等突厥语民族的文人没有一个不精通波斯语的，其中大部分人还能用波斯语创造文学作品，菲尔多西的《王书》、萨迪的《果园》和《蔷薇园》、哈菲兹的抒情诗等波斯文学的名著早已被译成察哈台语，并在群众中广泛流传。居住在帕米尔高原的塔什库尔干塔吉克自治县的人民的语言“萨尔库希”语（意为山上语）就是达里波斯语的一个分支。1985年至1987年该县委托北京大学东语系波斯语专业代培一个波斯语师资班。现在学成返回的学员们已在家乡开办了数个波斯语学习班。可见波斯语在中国的传播与发展不仅有久远的历史渊源，而且有广泛的群众基础。

近年，随着中外经济文化交流日益广泛地开展，迫切需要一本实用的波斯语自学课本，本书就是适应这一需要而编写出版的。

本书编写时间达四年之久。第一稿完成后曾作为北京大学师资培训班教材试用两年，本书是在此基础上修订而成。在1985年本书开始编写时，得到了伊朗讲学专家达毕尔·西亚基博士（دکتر دبیر سیاقی）的帮助，1986年以后，北京大学东方语系波斯语专家赞江尼博士（دکتر برات زنجانی）在审阅书稿过程中提出了宝贵意见。1988年夏伊朗德黑兰大学教授、德胡达大学大字典（百科全书）编纂处主任沙希迪博士（دکتر سید جعفر شهیدی）来华讲学之际，通读本书全稿，并提出若干文字修改建议，最后还为本书题词。对伊朗朋友们的帮助，谨在此一并致谢。

限于编者水平，谬误不当之处，诚恳希望读者指正。

编者

一九八八年

试读结束：需要全本请在线购买： www.ertongbook.com

كىرىش سۆز

بۇ كىتاب پارس تىلىنى ئۆزلۈكىدىن ئۆگىنىش دەرسلىكى سۈپىتىدە تۈزۈلدى. كىتاب 36 دەرسكە بۆلۈنگەن بولۇپ، ھازىرقى زامان پارس تىلىنىڭ ئاساسىي فونېتىكىسى، ئاساسىي گىرامماتىكىسى ۋە ئاساسىي سۆزلۈكىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. كىتابنىڭ مۇۋاپىقلىشىش دائىرىسىنى كېڭەيتىش ئۈچۈن، كىتابتىكى چۈشەندۈرۈش ۋە ئىزاھاتلارنىڭ ھەممىسى خەنزۇ تىلى بىلەن ئۇيغۇر تىلىدا بېرىلدى. ھەربىر دەرسنىڭ ئاخىرىغا مەشق تاپشۇرۇقى ۋە دەرس تېكىستلىرى-نىڭ خەنزۇچە، ئۇيغۇرچە تەرجىمىسى بېرىلدى. كىتابنىڭ ئاخىرىغا مەشق تاپشۇرۇقىنىڭ ئۆلچەملىك جاۋابلىرى ۋە 8000 سۆزنى ئۆز ئىچىگە ئالغان پارسچە-خەنزۇچە-ئۇيغۇرچە لۇغەت بېرىلدى. تېكىستلارنىڭ مۇتلەق كۆپچىلىكى ئەسلى پارسچە مەتبۇئاتتىن ئېلىندى.

ئېلىمىز ئۇزاق تارىختىن بۇيان ئىران ۋە ئافغانىستان بىلەن دوستلۇق مۇناسىۋەتتە بولۇپ، كەڭ كۆلەمدە مەدەنىيەت ئالماشتۇرۇپ كەلگەن. پارس مەدەنىيىتى ۋە بۇددا دىنى بىلەن ئىس-لام دىنى ئىران ۋە ئافغانىستان ئارقىلىق ئېلىمىزگە كىرگەن. ئېلىمىزدىكى مۇسۇلمانلارنىڭ ئىسلام مەدەنىيىتىنى تارقاتقان مۇھىم بىر تىل — پارس تىلىغا بولغان مۇھەببىتى ۋە ھەۋىسى ئىنتايىن كۈچلۈك. خەن، تاڭ سۇلالىلىرى دەۋرىدىلا پارس راھىبلىرى كەينى-كەينىدىن شەرققە كېلىپ بۇددا نوملىرىنى تەرجىمە قىلغان، شۇنىڭ بىلەن بىللە ئۆزلىرىنىڭ مىللىي تىلىنىمۇ جۇڭگوغا ئېلىپ كىرگەن. يۈەن ئىمپېرىيىسىنىڭ دائىرىسىدە پارس تىلى ئومۇميۈزلۈك قوللىنىلىدىغان تىللارنىڭ بىرى بولۇپ قالغانىدى. مىڭ، چىڭ سۇلالىلىرى دەۋرىدە ئىران شائىرى شەيخ سەئدىنىڭ «گۈلىستان» ناملىق ئەسىرى ئېلىمىز مۇسۇلمانلىرىنىڭ مەدرىسلىرىدە ئوقۇلىدىغان دەرسلىكلەرنىڭ بىرى بولۇپ، كەڭ تەسىر قالدۇرغانىدى. بېيجىڭدىكى دۇڭسى مەسچىتىدە 1660-يىلى تۈزۈلگەن «مىنھاجۇتتەلەب» («ئۆگىنىشنىڭ يولى») ناملىق بىر پارس تىلى گىراماتىكىسىنىڭ قول يازمىسى ساقلانغان بولۇپ، ئاپتورنىڭ نامى "شەندۇڭلۇق ئالىم زىننىڭ ئوغلى مۇھەممەد" دەپ يېزىلغان. ئېلىمىزنىڭ ئالىملىرى شۇ كىتابنىڭ يەنە بىر قول يازمىسىنى نەنجىڭدىكى تىنچلىق يولى مەسچىتىدىمۇ ئۇچراتقان. بۇ گىراماتىكا كىتابنىڭ شۇنچە كەڭ دائىرىدە تارقىلىشى شۇ مەزگىللەردە پارس تىلى ئوقۇتۇشىنىڭ ئېلىمىزدە خېلى كەڭ كۆلەمدە بولغانلىقىنى ئىسپاتلايدۇ.

14-ئەسىردىن 20-ئەسىرنىڭ باشلىرىغىچە شىنجاڭ ۋە ئوتتۇرا ئاسىيادىكى تۈركىي تىللىق خەلقلەر، بولۇپمۇ ئۇيغۇر ۋە ئۆزبېك خەلقى ئورتاق قوللانغان يازما ئەدەبىي تىل — چاغاتاي تىلى ۋە شۇ تىل بىلەن مەيدانغا كەلگەن چاغاتاي ئەدەبىياتى سۆزلۈك، سىنتاكسىس ۋە ئۇسلۇب جەھەتلىرىدە پارس تىلى ۋە پارسىي ئەدەبىياتىنىڭ زور تەسىرىگە ئۇچرىغان. شۇ مەزگىللەردە

ئۇيغۇر قاتارلىق تۈركىي تىللىق خەلقلەردىن چىققان ئەدىبلەرنىڭ ھەممىسى پارس تىلىنى مۇكەممەل بىلەتتى ھەم كۆپچىلىكى بۇ تىل بىلەن ئەدەبىي ئەسەرلەرنى يازالايتتى. فىردەۋسىنىڭ «شاھنامە»سى، شەيخ سەئدىنىڭ «گۈلىستان»، «بوستان»لىرى، ھاپىز شىرازىنىڭ غەزەللىرى قاتارلىق پارسىي ئەدەبىياتنىڭ نامايەندىلىرى ئاللىبۇرۇنلا چاغاتاي تىلىغا تەرجىمە قىلىنىپ، خەلق ئىچىگە كەڭ تارقالغان.

شىنجاڭنىڭ پامىر ئېگىزلىكىدىكى تاشقورغان تاجىك ئاپتونوم ناھىيىسىدە ياشايدىغان تاجىك خەلقىنىڭ تىلى بولغان "سەركوھى" تىلى (تاغ ئۈستى تىلى) دەرى پارس تىلىنىڭ بىر تارمىقى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. 1985 — 1987-يىللىرى مەزكۇر ناھىيىنىڭ ھاۋالە قىلىشى بىلەن بېيجىڭ داشۆسى شەرق تىللىرى فاكۇلتېتىنىڭ پارس تىلى كەسپىدە بىر تۈركۈم پارس تىلى ئوقۇتقۇچىلىرى تەربىيىلەندى. بۇلار ئوقۇش پۈتتۈرۈپ يۇرتىغا قايتقاندىن كېيىن، پارس تىلى بويىچە بىرقانچە كۇرس ئاچتى.

يۇقىرىقى پاكىتلاردىن كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇكى، پارس تىلىنىڭ جۇڭگودا تارقىلىشى ئۇزاق تارىخىي ئەنئەنىگىلا ئىگە بولۇش بىلەن قالماستىن، بەلكى كەڭ ئاممىۋى ئاساسقىمۇ ئىگە.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، جۇڭگونىڭ چەت ئەللەر بىلەن بولغان ئىقتىسادىي، مەدەنىي مۇناسىۋەتلىرىنىڭ كۈنسايىن راۋاجلىنىشىغا ئەگىشىپ، پارس تىلىنى ئۆزلۈكىدىن ئۆگىنىش دەرسلىكىگە بولغان ئېھتىياجمۇ كۈچەيدى. بۇ كىتاب ئەنە شۇ ئېھتىياجغا ئاساسەن تۈزۈلۈپ نەشر قىلىندى.

بۇ كىتابنىڭ تۈزۈلۈشىگە تۆت يىل ۋاقىت كەتتى. كىتابنىڭ بىرىنچى نۇسخىسى يۇقىرىدا ئېيتىلغان ئوقۇتقۇچىلار كۇرسىنىڭ دەرسلىكى سۈپىتىدە تۈزۈلۈپ، ئىككى يىل سىناق تەرىقىسىدە قوللىنىلدى ۋە شۇ ئاساستا يەنە تۈزىتىلىپ مۇشۇ ھالەتكە كەلدى. 1985-يىلى بۇ كىتاب تۈزۈلۈشكە باشلىغاندا، ئىراندىن دەرس بېرىشكە كەلگەن دوكتور دەبىر سىياقىنىڭ ياردىمىگە ئېرىشتۇق. 1986-يىلدىن كېيىن بېيجىڭ داشۆسى شەرق تىللىرى فاكۇلتېتىنىڭ پارس تىلى مۇتەخەسسىسى دوكتور زەنجانى كىتاب ئورىگىنالىنى ئوقۇپ چىقىپ نۇرغۇن قىممەتلىك پىكىرلەرنى بەردى. 1988-يىلى يازدا ئىران تېھران داشۆسىنىڭ پروفېسسورى، «دەھخۇدا» قامۇسىنى تۈزۈش باشقارمىسىنىڭ مۇدىرى دوكتور سەييىد جەئفەر شەھىدى جۇڭگوغا دەرس بېرىشكە كەلگىنىدە كىتابنىڭ ھەممە ئورىگىنالىنى ئوقۇپ چىقىپ، بىرقانچە تۈزىتىش پىكىرلىرىنى بەردى ھەم كىتابقا بېغىشلىما يېزىپ بەردى. ئىرانلىق دوستلارنىڭ بۇ ياردەملىرى ئۈچۈن ئالاھىدە رەھمەت ئېيتىمىز.

تۈزگۈچىلەرنىڭ سەۋىيە چەكلىمىسى تۈپەيلىدىن، كىتابنىڭ خاتالىق، كەمچىلىكلەردىن خالىي بولۇشى تەس. كىتابخانلارنىڭ تۈزىتىش بېرىشىنى سەمىمىي قارشى ئالىمىز.

تۈزگۈچى

1988-يىل

波斯语字母表

پارس تىلىنىڭ ئېلىپبە جەدۋىلى

词尾 سۆز ئاخىرىدا	词中 سۆز ئوتتۇرىسىدا	词首 سۆز بېشىدا	ھەرپ 名称 نامى		字母 ھەرپ
ـا ء	ـا ء	ا	[hamze] [alef]	الف، همزه	ا، ء
ـب	ـبـ	بـ	[be]	به	ب
ـپ	ـپـ	پـ	[pe]	په	پ
ـت	ـتـ	تـ	[te]	ته	ت
ـث	ـثـ	ثـ	[se]	ثه	ث
ـج	ـجـ	جـ	[jeem]	جیم	ج
ـچ	ـچـ	چـ	[che]	چه	چ
ـح	ـحـ	حـ	[he]	حه	ح
ـخ	ـخـ	خـ	[Khe]	خه	خ
ـد	ـد	د	[da:l]	دال	د
ـذ	ـذ	ذ	[za:l]	ذال	ذ
ـر	ـر	ر	[re]	ره	ر
ـز	ـز	ز	[ze]	زه	ز
ـژ	ـژ	ژ	[jhe]	ژه	ژ
ـس	ـسـ	سـ	[seen]	سین	س
ـش	ـشـ	شـ	[sheen]	شین	ش
ـص	ـصـ	صـ	[sa:d]	صاد	ص
ـض	ـضـ	ضـ	[za:d]	ضاد	ض
ـط	ـطـ	ط	[ta:]	طا	ط
ـظ	ـظـ	ظ	[za:]	ظا	ظ
ـع ع	ـعـ	عـ	[eyn]	عین	ع
ـغ غ	ـغـ	غـ	[gheyn]	غین	غ
ـف	ـفـ	فـ	[fe]	فه	ف
ـق	ـقـ	قـ	[gha:f]	قاف	ق
ـک	ـکـ	کـ	[ka:f]	کاف	ك
ـگ	ـگـ	گـ	[ga:f]	گاف	گ
ـل	ـلـ	لـ	[la:m]	لام	ل
ـم	ـمـ	مـ	[meem]	میم	م
ـن	ـنـ	نـ	[noon]	نون	ن
ـو	ـو	و	[va:v]	واو	و
ـه	ـهـ	هـ	[he]	هه	ه
ـی	ـیـ	یـ	[ye]	یه	ی

波斯语字母和拉丁音标对照表

پارسچە ھەرپلەر بىلەن لاتىنچە ترانسكرىپسىيە بەلگىلىرىنىڭ سېلىشتۇرما جەدۋىلى

拉丁音标 لاتىنچە ترانسكرىپسىيە بەلگىسى	字母 ھەرپ	拉丁音标 لاتىنچە ترانسكرىپسىيە بەلگىسى	字母 ھەرپ
〔z〕	ظ	〔a:〕	آ
〔'〕	ع	〔a〕	أ
〔gh〕	غ	〔e〕	إ
〔f〕	ف	〔o〕	أ
〔gh〕	ق	〔p〕	ب
〔k〕	ك	〔b〕	پ
〔g〕	گ	〔t〕	ت
〔l〕	ل	〔s〕	ث
〔m〕	م	〔j〕	ج
〔n〕	ن	〔ch〕	چ
〔v〕	و	〔h〕	ح
〔o〕	ـُ، و	〔kh〕	خ
〔oo〕	و	〔d〕	د
〔ow〕	وْ	〔z〕	ذ
〔aw〕		〔r〕	ر
〔h〕	ه	〔z〕	ز
〔y〕	ى	〔jh〕	ژ
〔ey〕	ى	〔s〕	س
〔ee〕	ى	〔sh〕	ش
〔'〕	•	〔s〕	ص
		〔z〕	ض
		〔t〕	ط

词性缩写形式对照表

سۆز تۈركۈملىرى نامىنىڭ قىسقارتىلما شەكلى

(名)——名　词　(ئى)——ئىسىم

(代)——代　词　(ئا)——ئالماش

(动)——动　词　(پ)——پېئىل

(形)——形容词　(س)——سۈپەت

(副)——副　词　(ر)——رەۋىش

(介)——介　词　(ئالد)——ئالدى قوشۇلما

(数)——数　词　(سان)——سان

(连)——连接词　(ب)——باغلىغۇچى

(叹)——感叹词　(ئىم)——ئىملىق سۆز

目 录 مۇندەرىجە

پارس تىلىنىڭ ئېلىپبە جەدۋىلى .... 波斯语字母表 (1)

波斯语字母和拉丁音标对照表

پارسچە ھەرپلەر بىلەن لاتىنچە ترانسكرىپسىيە بەلگىلىرىنىڭ سېلىشتۇرمىسى .... (2)

词性缩写形式对照表

سۆز تۈركۈملىرى نامىنىڭ قىسقارتىلما شەكلى .... (3)

درس اول 第一课 بىرىنچى دەرس .... (1)

[a:]

[b] [p] [r] [l] [m] [n]

درس دوم 第二课 ئىككىنچى دەرس .... (6)

[a]

[t] [d] [f] [v]

درس سوم 第三课 ئۈچىنچى دەرس .... (11)

[ee]

[s] [sh] [jh]

指示代词 كۆرسىتىش ئالمىشى

系动词陈述句句式 باغلامچى پېئىللىق بايان جۈملە شەكلى

درس چهارم 第四课 تۆتىنچى دەرس .... (19)

[e]

[h] [kh] [k] [g] [y]

元音“ه”和辅音“ه” سوزۇق تاۋۇش ”ه“ ۋە ئۈزۈك تاۋۇش ”ه“

ك和گ读音的软化规则 ”ك“ بىلەن ”گ“نىڭ ئوقۇغاندا يۇمشاقلىشىش پرىنسىپى

句子的升调和降调 جۈملىدىكى ئۆرلىمە تون ۋە پەسەيمە تون

一般疑问句和选择疑问句 ئادەتتىكى سوئال جۈملە ۋە تاللىما سوئال جۈملە

درس پنجم 第五课 بەشىنچى دەرس .... (29)

[oo]

[z] [ch] [j]

خو- 的读法 ”خو-“نىڭ تەلەپپۇزى

耶扎菲的语法作用 ئىزافەتنىڭ گرامماتىكىلىق رولى

试读结束：需要全本请在线购买： www.ertongbook.com

درس ششم 第六课 ئالتىنچى دەرس .... (39)

[o]

[gh]

[i] نىڭ تەلەپپۇزى — [i] 的读音规则

ئىسىمنىڭ كۆپلۈك شەكلى (1) — 名词复数（一）

ئىزافەتنىڭ ئوقۇلۇشى (1) — 耶扎菲的读音规则（一）

درس هفتم 第七课 يەتتىنچى دەرس .... (51)

[ow] [ey]

"و" بىلەن "ى"نىڭ ئوقۇلۇشىدىن خۇلاسە — 字母 و 和 ى 读音规则小结

"ع" ھەرپىنىڭ ئوقۇلۇشى — 字母 ع 读音规则

ئىزافەتنىڭ ئوقۇلۇشى (2) — 耶扎菲读音规则（二）

人称代词和人称代词所属关系的表现形式

شەخس ئالماشلىرى ۋە شەخس ئالماشلىرىغا بولغان تەۋەلىك مۇناسىۋىتىنىڭ ئىپادىلىنىشى

درس هشتم 第八课 سەككىزىنچى دەرس .... (63)

人称代词绝对格的表现形式

شەخس ئالماشلىرىدىكى مۇتلەق كېلىشىنىڭ ئىپادىلىنىش شەكلى

سۆز تۈركۈمى — 词类

فونېتىكىدىن خۇلاسە — 语音小结

درس نهم 第九课 توققۇزىنچى دەرس .... دانشگاه ما (75)

باغلامچى پېئىل "بودن"نىڭ شەخس بويىچە تۈرلىنىشى — 系动词 بودن 的人称变位

ساناق سان — 基数词

سىنتاگما ۋە پائۇزا — 意群和停顿

درس دهم 第十课 ئونىنچى دەرس .... دوست صمیمی (83)

系动词 بودن 人称变位简略形式

باغلامچى پېئىل "بودن"نىڭ شەخسلىك شەكلىنىڭ ئىخچاملاشقان شەكلى

ئىسىمنىڭ كۆپلۈك شەكلى (2) — 名词复数（二）

درس یازدهم 第十一课 ئون بىرىنچى دەرس .... درس زبان فارسی (91)

"داشتن" پېئىلى — 动词 داشتن

تىركەلمە "را" — 后置词 را

درس دوازدهم 第十二课 ئون ئىككىنچى دەرس .... در آن کلاس بزرگ کسی هست؟ (99)

系动词 بودن 的第二个词义和用法

باغلامچى پېئىل "بودن"نىڭ ئىككىنچى مەنىسى ۋە قوللىنىلىشى

ئىسىمنىڭ بىتايىنلىقى — 名词泛指

ئالدى قوشۇلما ۋە ئالدى قوشۇلمىلىق ئىبارە 介词和介词短语

درس سیزدهم 第十三课 ئون ئۈچىنچى دەرس .... هفته و ماه و فصل (111)

جۈملە بۆلەكلىرى 句子成份

تەرتىب سان 序数词

درس چهاردهم 第十四课 ئون تۆتىنچى دەرس .... قرائتخانهٔ دانشکدهٔ ما (119)

ئالدى قوشۇلمىلىق ئىبارىلەرنىڭ گراماتىكىلىق رولى 介词短语的语法作用

هەمزە هەرپىنىڭ ئوقۇلۇشى 字母 همزه 的读音规则

درس پانزدهم 第十五课 ئون بەشىنچى دەرس .... بفرمائید بنشینید (127)

ئاددىي پېئىل ۋە قوشما پېئىل 简单动词和复合动词

بۇيرۇق جۈملە 祈使句

درس شانزدهم 第十六课 ئون ئالتىنچى دەرس .... دعوت به سینما (136)

ھۆتمىگەن ھازىرقى زامان 现在进行时态

درس هفدهم 第十七课 ئون يەتتىنچى دەرس .... برنامهٔ روزانه (143)

现在进行时态用法小结

ھۆتمىگەن ھازىرقى زامان شەكلىنىڭ قوللىنىلىشىدىن خۇلاسە

سائەت مەزگىلىنىڭ ئېيتىلىشى 钟点读法

درس هجدهم 第十八课 ئون سەككىزىنچى دەرس...................................... چهار فصل (152)

سۈپەت ۋە رەۋىشنىڭ سېلىشتۇرما دەرىجىسى 形容词和副词比较级

ئۆتۈملۈك پېئىل ۋە ئۆتۈمسىز پېئىل (1) 及物动词和不及物动词（一）

درس نوزدهم 第十九课 ئون توققۇزىنچى دەرس................................ خانوادهٔ من (160)

人称代词所有格简略连写形式

شەخس ئالماشلىرىنىڭ قىسقارتىلغان ئىگىلىك كېلىش قوشۇپ يېزىلغان شەكلى

ئۆزلۈك ئالماش 反身代词

ئاددىي جۈملە ۋە قوشما جۈملە 简单句和复合句

درس بیستم 第二十课 يىگىرمىنچى دەرس .... درد اسب (170)

مۇتلەق ئۆتكەن زامان (1) 一般过去时态（一）

تولدۇرغۇچى بېقىندى جۈملە 宾语从句

درس بیست و یکم 第二十一课 يىگىرمە بىرىنچى دەرس ....سرگذشت یك نامه (179)

مۇتلەق ئۆتكەن زامان (2) 一般过去时态（二）

ۋاقىت بېقىندى جۈملە 时间状语从句

درس بیست و دوم 第二十二课 يىگىرمە ئىككىنچى دەرس ....صحرا نورد (185)

پەرەز ھازىرقى زامان (1) 现在假定时态（一）

درس بیست و سوم 第二十三课 يىگىرمە ئۈچىنچى دەرس ....کتابخانه (193)

پەرەز ھازىرقى زامان (2) 现在假定时态（二）
درس بیست و چهارم 第二十四课 يىگىرمە تۆتىنچى دەرس ......خانەهای انسانهای نخستین (202)
پۈتمىگەن ئۆتكەن زامان 过去进行时态
ئېنىقلىغۇچى بېقىندى جۈملە 定语从句
درس بیست و پنجم 第二十五课 يىگىرمە بەشىنچى دەرس ....جشن نوروز (211)
ھەرىكەتنامى 动名词
درس بیست و ششم 第二十六课 يىگىرمە ئالتىنچى دەرس.........چراغ سبز (راهنمائی) (218)
شەخسسىز جۈملە 无人称句
درس بیست و هفتم 第二十七课 يىگىرمە يەتتىنچى دەرس ....چین (224)
سۈپەتنىڭ ئالىي دەرىجە شەكلى 形容词最高级
ئونلۇق كەسىر، ئاددىي كەسىر، پىرسەنت 小数、分数和百分比的读法
درس بیست و هشتم 第二十八课 يىگىرمە سەككىزىنچى دەرس......بزرگترین نسخهٔ دارو (231)
پۈتكەن ھازىرقى زامان 现在完成时态
درس بیست و نهم 第二十九课 يىگىرمە توققۇزىنچى دەرس.........من اهل ساراجو نیستم (237)
نەتىجە بېقىندى جۈملە 结果状语从句
درس سیم 第三十课 ئوتتۇزىنچى دەرس ....مرغابی و لاك پشت (244)
پۈتكەن ئۆتكەن زامان 过去完成时态
درس سی و یکم 第三十一课 ئوتتۇز بىرىنچى دەرس.........................ابو علی سینا (254)
ئېنىق دەرىجە ۋە مەجھۇل دەرىجە 主动语态和被动语态
درس سی و دوم 第三十二课 ئوتتۇز ئىككىنچى دەرس ....کتابخانهٔ کلاس (263)
كېلەر زامان 将来时态
درس سی و سوم 第三十三课 ئوتتۇز ئۈچىنچى دەرس......................خروس و روباه (270)
پەرەز ئۆتكەن زامان 过去假定时态
درس سی و چهارم 第三十四课 ئوتتۇز تۆتىنچى دەرس ....دوستان قهرمان (279)
ئۆتۈملۈك پېئىل ۋە ئۆتۈمسىز پېئىل (2) 及物动词和不及物动词（二）
شەرت بېقىندى جۈملە بويىچە خۇلاسە 条件从句小结
درس سی و پنجم 第三十五课 ئوتتۇز بەشىنچى دەرس ....یار مهربان (292)
ئۈچ شېئىر 诗歌三首
درس سی و ششم 第三十六课 ئوتتۇز ئالتىنچى دەرس (实用文 خەت-ئالاقە)........... (297)
练习答案 مەشقلەرنىڭ جاۋابى .... (306)
简明波汉维词典 پارسچە-خەنزۇچە-ئۇيغۇرچە قىسقىچە لۇغەت.............................. (328)

درس اول 第一课 بىرىنچى دەرس

语音	元音	[a:]
	辅音	[b] [p] [r] [l] [m] [n]
字母		آ ب پ ر ل م ن

فونېتىكا	سوزۇق تاۋۇش	[a:]
	ئۈزۈك تاۋۇش	[b] [p] [r] [l] [m] [n]
ھەرپ		آ ب پ ر ل م ن

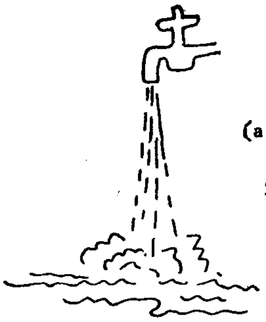

آب (a:b)
水 سۇ

پا (pa:) 脚
پۇت

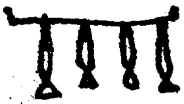

بالا (ba:la:)
高处
ئېگىز يەر

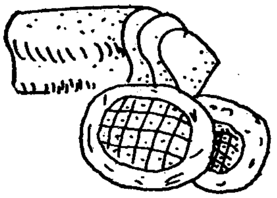

نان (na:n)
大饼，面包
نان

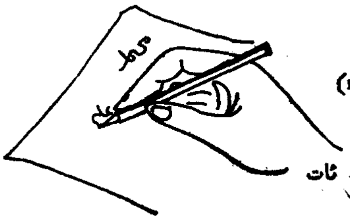

باران (ba:ra:n)
雨 يامغۇر

نام (na:m)
名字
نام، ئىسىم، ئات

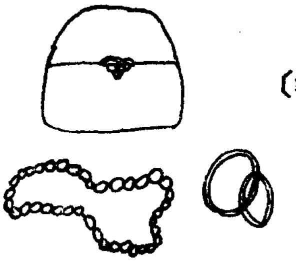

(ma:l) مال
财产
مال، مۈلۈك

(ma:) ما
我们
بىز

语 音 فونېتىكا

1. 长元音 ئۇزۇن سوزۇق تاۋۇش [a:] — آ

口形 ئېغىز شەكلى	发音要领 تەلەپپۇز شەرتلىرى
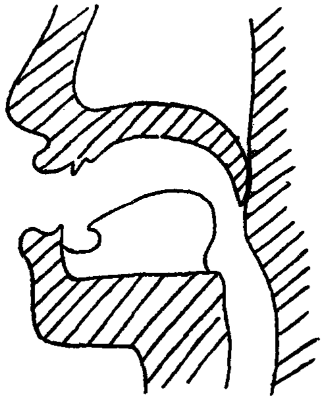	1. 口上下张大。 2. 舌尖离开下齿，舌前部低，舌后部抬高。 3. 双唇稍向前突出。 4. 是长元音，从咽喉部发音。 1. ئېغىز چوڭ ئېچىلىدۇ. 2. تىل ئۇچى تۆۋەنكى چىشتىن ئاجرايدۇ، تىلنىڭ ئالدى قىسمى تۆۋەن چۈشۈپ، ئارقا قىسمى كۆتۈرۈلىدۇ. 3. كالپۇك سەل ئالدىغا چىقىدۇ. 4. تاۋۇش تاماقتىن سوزۇلۇپ چىقىدۇ. (بۇ تاۋۇش ئۇيغۇر تىلىدىكى "ئا"دىن ئۇزۇنراق ھەم "ئو"غا مايىلراق تەلەپپۇز قىلىنىدۇ.)

2. 辅音 ئۈزۈك تاۋۇش [b] [p] —— ب پ

口形 ئېغىز شەكلى	发音要领 تەلەپپۇز شەرتلىرى
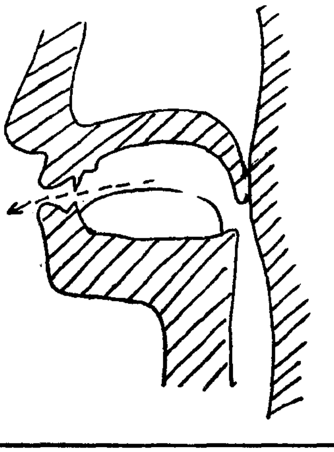	1. 双唇先合拢，形成阻碍，然后突然分开。 2. 气流从口腔经双唇冲出。 3. 发〔p〕时声带不振动；发〔b〕时声带振动。 1. ئىككى كالپۇك جۈپلىشىپ توساق ھاسىل قىلىدۇ ۋە كېيىن بىراقلا ئېچىلىدۇ. 2. ھاۋا ئېغىز بوشلۇقىدىن ئىككى كالپۇك ئارقىلىق پارتلاپ چىقىدۇ. 3. [p]نى تەلەپپۇز قىلغاندا تاۋۇش پەردىسى تىترىمەيدۇ، [b]نى تەلەپپۇز قىلغاندا تاۋۇش پەردىسى تىترەيدۇ. (بۇ تاۋۇشلار ئۇيغۇر تىلىدىكى "پ"، "ب" تاۋۇشلىرىغا ئوخشايدۇ.)

3. 辅音 ئۈزۈك تاۋۇش [m] —— م

口形 ئېغىز شەكلى	发音要领 تەلەپپۇز شەرتلىرى
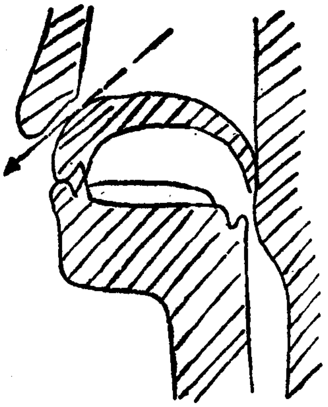	1. 双唇合拢，形成阻碍。 2. 气流从鼻腔泄出。 3. 声带振动。 1. ئىككى كالپۇك جۈپلىشىپ توساق ھاسىل قىلىدۇ. 2. ھاۋا بۇرۇن بوشلۇقىدىن چىقىدۇ. 3. تاۋۇش پەردىسى تىترەيدۇ. (بۇ تاۋۇش ئۇيغۇر تىلىدىكى "م"غا ئوخشايدۇ.)

4. 辅音 ئۈزۈك تاۋۇش [n] —— ن

口形 ئېغىز شەكلى	发音要领 تەلەپپۇز شەرتلىرى
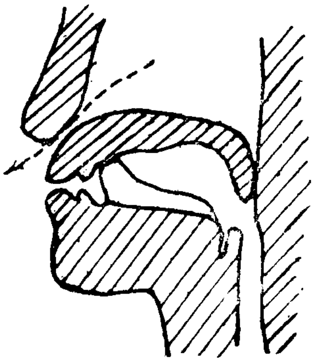	1. 舌尖紧抵上齿龈。 2. 气流从鼻腔泄出。 3. 声带振动。 1. تىلنىڭ ئۇچى ئۈستۈنكى چىشنىڭ كەينىگە تاقىلىپ توساق ھاسىل قىلىدۇ. 2. ھاۋا بۇرۇن بوشلۇقىدىن چىقىدۇ. 3. تاۋۇش پەردىسى تىترەيدۇ. (بۇ تاۋۇش ئۇيغۇر تىلىدىكى"ن"غا ئوخشايدۇ.)

辅音 ر [r] 的发音要领：

1. 口微张；2. 舌尖轻抵上齿龈； 3. 气流冲出时，舌尖颤动，发出颤音。

ئۈزۈك تاۋۇش "ر" [r] نىڭ تەلەپپۇز شەرتلىرى:

1. ئېغىز سەل ئېچىلىدۇ؛ 2. تىلنىڭ ئۇچى ئۈستۈنكى چىشنىڭ تۈۋىگە تاقىلىپ توساق ھاسىل قىلىدۇ؛ 3. ھاۋانىڭ پارتلاپ چىقىشى بىلەن تىلنىڭ ئۇچى تىترەپ، تاۋۇش تىترەپ چىقىدۇ.

辅音 ل [l] 的发音要领：

1. 舌抵住上齿龈；2. 气流从舌的两侧泄出；3. 声带振动。

试读结束：需要全本请在线购买： www.ertongbook.com